

รายงานการวิเคราะห์

**การดำเนินการ
ตรวจร่างประกาศ การจัดตั้ง
การรวม การยุบเลิกส่วนงาน
การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อย
ของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น**
ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘

จัดทำโดย :
นางจินท์จุฑาดา ธรรมรังรอง
นิติกร ระดับปฏิบัติการ
กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดี

คำนำ

การจัดโครงสร้างองค์กรเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่องค์กรต้องการ เพราะการจัดโครงสร้างองค์กรทำให้ทราบถึงสถานะ บทบาท อำนาจและหน้าที่ของส่วนงานนั้นๆ การจัดตั้งการ รวบรวม การยุบเลิกส่วนงานการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานใน ก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการจัดโครงสร้างองค์กร และเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วในยุคปัจจุบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีต้องการส่วนงานที่มีความคล่องตัว ปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็วตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการทั้งนักศึกษา และประชาชนทั่วไป เป้าหมายของการศึกษา วิเคราะห์ เรื่อง การดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ จึงเป็นไปเพื่อให้ทราบถึงข้อมูล ขั้นตอน และสภาพปัญหาในการตรวจร่างประกาศฯ รวมไปถึงสภาพปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก ส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยในมหาวิทยาลัยขอนแก่น อันจะนำไปสู่การตรวจร่างประกาศฯที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อการจัดโครงสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพด้วย ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้น กองกฎหมายซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีภาระหน้าที่หลักด้านการตรวจร่างกฎหมายจึงได้รวบรวมและศึกษา วิเคราะห์ เรื่อง การดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินการด้านกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวให้กับผู้ปฏิบัติงาน

การศึกษา วิเคราะห์ เรื่อง การดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก ส่วนงาน การแบ่งหน่วยงานหน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ นี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือเชิงตำราที่เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้ง การรวบรวม การยุบเลิก ส่วนงานการแบ่งหน่วยงานหน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย ในการนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณนางณัฐสมล ธนกุลรังสฤษฎ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ นางละอองดาว สมดีวีรีเดช ผู้อำนวยการกองกฎหมาย และเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้ความเมตตาให้ความรู้และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์เล่มนี้ด้วยดีมาโดยตลอดจนสำเร็จตามความประสงค์ รายงานการวิเคราะห์ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์การดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ใช้อยู่ในขณะที่มีการจัดทำเท่านั้น และอาจมีเนื้อหาที่ยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ผู้เขียนจะได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในโอกาสต่อไป และยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้ใ้คู่มือนี้เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จิณห์จุฑาทา ธรรมรังรอง

ผู้จัดทำ

สารบัญ		
เรื่อง		หน้า
คำนำ		ก
สารบัญ		๗
บทที่ ๑ บทนำ		๑
	๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
	๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
	๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา	๒
	๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ แนวคิด กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง		๓
	๒.๑ กฎหมายและขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานการ แบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘	๓
	๒.๒ กฎหมายและขั้นตอนตามกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการแบ่งหน่วยงานกับ หน่วยงานย่อยของส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘	๘
	๒.๓ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วน งานการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘	๑๑
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการศึกษา		๑๓
	๓.๑ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	๑๓
	๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๓
	๓.๓ การรวบรวมข้อมูล	๑๓
	๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓
บทที่ ๔ ผลการศึกษาวิเคราะห์		๑๕
	๔.๑ ผลการศึกษาข้อมูล	๑๕
	๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๙
บทที่ ๕ สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ		๒๒
	๕.๑ สรุปผลการศึกษา	๒๒
	๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๒๒
บรรณานุกรม		๒๓

บทที่ ๑

บทนำ

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเดิมมีฐานะเป็นส่วนราชการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่งได้เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๘๕ ว่า “การออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง หรือการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” ประกอบกับ มาตรา ๗๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ส่วนราชการในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๔๑ และส่วนงานภายในที่สภามหาวิทยาลัยขอนแก่นได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยขอนแก่นซึ่งมีอยู่ในวัน ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยไปพรากก่อนจนกว่าจะมีประกาศของ มหาวิทยาลัยจัดตั้งส่วนงานตามมาตรา ๘ ตามพระราชบัญญัตินี้”

กองกฎหมายซึ่งมีภารกิจในการตรวจ ยกร่างข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศจึงตรวจร่างประกาศ แบ่งส่วนงาน หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นดังกล่าว ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายจึงต้องมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการ จัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมทั้งมีความชำนาญในการใช้ถ้อยคำในการร่างประกาศฯ จึงจำเป็นต้อง ทำการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การ แบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาข้อมูลในการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของ ส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๒. เพื่อศึกษาขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่ง หน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๓. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๑.๓ ขอบเขตของการศึกษา

การวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้ศึกษาจะศึกษา ขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก ส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ ตลอดจนคู่มือแบบการร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจร่างกฎหมายของประเทศ เพื่อที่จะได้รับทราบขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแนวทางการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) ได้รับทราบข้อมูลในการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

(๒) ได้รับทราบขั้นตอนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

(๓) ได้รับทราบสภาพปัญหาการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

(๔) ได้รับทราบแนวทางการป้องกันมิให้เกิดสภาพปัญหาการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

บทที่ ๒

แนวคิด กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคใน การดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินการตรวจร่างประกาศมีประสิทธิภาพ รวดเร็วโดยในบทนี้จึงได้ดำเนินการประมวลเอกสาร ข้อมูลและทบทวนวรรณกรรม แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๒.๑ กฎหมายและขั้นตอนตามกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๒ กฎหมายและขั้นตอนตามกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการแบ่งหน่วยงานกับหน่วยงานย่อยของส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๓ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๒.๑ กฎหมายและขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘

ในกระบวนการดำเนินจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานนั้น จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิยาม ความหมายและความแตกต่างของคำว่า “ส่วนงาน” “หน่วยงาน” และ “หน่วยงานย่อยของส่วนงาน” พร้อมกับทราบถึงความหมายและหลักเกณฑ์ว่า การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกมีความหมายและหลักเกณฑ์อย่างไร จากการศึกษาค้นคว้ากฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ดังนี้

“ส่วนงาน” หมายความว่าส่วนงานตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘^๑ ซึ่งหมายถึง ๑) สำนักงานสภามหาวิทยาลัย ๒) สำนักงานอธิการบดี ๓) สำนักงานวิทยาเขต ๔) คณะ ๕) วิทยาลัย ๖) สถาบัน ๗) สำนัก และอาจมีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะได้^๒

^๑ ข้อ ๔ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๖๐

^๒ มาตรา ๙ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

“การจัดตั้ง” “การรวม” “การยุบเลิก” และ “การแบ่ง” นั้น มิได้มีการให้คำจำกัดความหรือคำนิยามไว้โดยเฉพาะ แต่สามารถวิเคราะห์ความหมายได้จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ดังนี้

“จัดตั้ง” หมายความว่า ก. ตั้งขึ้น, แต่งตั้งให้มั่นคง จึงสามารถอนุมานได้ว่า การจัดตั้งในความหมายของการตั้งส่วนงานคือ การตั้งส่วนงานตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ยกตัวอย่างเช่น การจัดตั้งวิทยาลัยการคอมพิวเตอร์^๓

“รวม” หมายความว่า ก. บวกเข้าด้วยกัน, ผสมเข้าด้วยกัน จึงสามารถอนุมานได้ว่า การรวมในความหมายของการรวมส่วนงานคือ การรวมส่วนงานตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่นมากกว่าสองส่วนงานที่มีอยู่เข้าด้วยกัน ยกตัวอย่างเช่น การรวม ๕ ส่วนงานประกอบด้วย (๑) สำนักงานวิทยาเขตหนองคาย (๒) คณะบริหารธุรกิจ (๓) คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์และวิทยาศาสตร์ (๔) คณะศิลปศาสตร์ (๕) คณะสังคมศาสตร์และบูรณาการ เป็นคณะสหวิทยาการ^๔

“ยุบ” หมายความว่า ก. เลิก, ยกเลิก, เช่น ยุบกระทรวง ยุบตำแหน่ง จึงสามารถอนุมานได้ว่า การยุบเลิกในความหมายของการยุบเลิกส่วนงานคือ การยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มีอยู่ ยกตัวอย่างเช่น การยุบเลิกสถาบันวิจัยและพัฒนา^๕

“แบ่ง” หมายความว่า ก. แยกออกเป็นส่วน ๆ

กระบวนการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในหลายระดับ จากการศึกษาค้นคว้าสามารถสรุปได้ดังนี้

๑) การจัดตั้งส่วนงานมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ชื่อของส่วนงาน มาตรา ๙ กำหนดชื่อของส่วนงานที่สามารถจัดตั้งขึ้นได้

อำนาจในการจัดตั้งส่วนงาน มาตรา ๒๓ กำหนดให้สภาเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจัดตั้งส่วนงาน โดยการเสนอจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๐

การประกาศ การจัดตั้งต้องจัดทำเป็นประกาศและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

^๓ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๗๙๓/๒๕๖๓) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๔

^๔ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๖๓๕/๒๕๖๓) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๓

^๕ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๓๓/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๙

บททั่วไป มหาวิทยาลัยสามารถจัดตั้งส่วนงานโดยมีชื่อภาระหน้าที่ของส่วนงานต่างๆได้ตามที่
ข้อ ๖ กำหนดไว้ และข้อ ๙ ให้ส่วนงานที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตบริหารวิชาการได้ในรูปแบบสาขาวิชา

หลักเกณฑ์ ต้องมีความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณ การบริหารงานบุคคล ลดความซ้ำซ้อน
เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ และต้องมีวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (๑) ตอบสนองต่อพันธ
กิจหลักของมหาวิทยาลัย (๒) มีระบบการบริหารที่คล่องตัว (๓) ต้องมีศักยภาพและความพร้อมในการจัด
การศึกษา วิจัย (๔) พึ่งตนเองได้ ทั้งนี้ หากยังไม่มีความพร้อมให้เป็นโครงการจัดตั้งส่วนงานไปก่อน^๖ และใน
สวนรายละเอียดในการพิจารณา หลักเกณฑ์ให้ออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย^๗ มหาวิทยาลัยจึงได้ออก
ประกาศมหาวิทยาลัย ดังนี้

**๓. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง
การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน**

หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงาน (๑) ต้องเป็นส่วนงานที่มีความจำเป็นต่อภารกิจของ
มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมด้านใดด้าน
หนึ่งหรือหลายด้านตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ (๒) เป็นส่วนงานที่มี
รายได้ที่เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและพึ่งพาตนเองได้ (๓) เป็นส่วนงานที่มี
ภารกิจ วัตถุประสงค์และความพร้อม^๘

ขั้นตอนการจัดตั้งส่วนงาน ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้มีคณะกรรมการพิจารณา
การวิเคราะห์การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและวิเคราะห์ผล
การศึกษาการจัดตั้งส่วนงาน พิจารณาระบบของส่วนงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านโครงสร้างจัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัยกำหนด เสนอไป
ตามลำดับ ดังนี้ (๑) เสนอกรรมการพิจารณาการวิเคราะห์ (๒) เสนอคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาให้
ความเห็นชอบ (๓) เสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

**(ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจร่างจะเข้ามาเกี่ยวข้องในขั้นตอน (๓) นี้ โดยต้องตรวจร่าง
ประกาศเพื่อเสนอนายกสภามหาวิทยาลัยลงนามในประกาศฯ)

^๖ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงาน
ย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

^๗ ข้อ ๑๔ วรรคสาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงาน
ย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

^๘ ข้อ ๖ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

๒) การรวมส่วนงานมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ สรุปลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องได้
ดังนี้

ชื่อของส่วนงาน มาตรา ๙ กำหนดชื่อของส่วนงานที่สามารถจัดรวมแล้วจัดตั้งขึ้นได้

อำนาจในการรวมส่วนงาน มาตรา ๒๓ กำหนดให้สภาเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติ การรวม
ส่วนงานโดยการเสนอจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๐

การประกาศ เมื่อรวมส่วนงานแล้วจัดตั้งส่วนงานใหม่ขึ้นต้องจัดทำเป็นประกาศและประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ข้อสังเกต จะไม่ใช่ประกาศชื่อ “การรวมส่วนงาน” โดยจะใช้ชื่อเป็นแบบรูปของประกาศ
จัดตั้งส่วนงานแล้วใช้วิธีการยกเลิกความในข้อ...ของประกาศจัดตั้งส่วนงานเดิม

๒. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒.๑) ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงาน
ย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

๒.๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน
และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๓^๔

บททั่วไป มหาวิทยาลัยสามารถจัดตั้งส่วนงานโดยมีชื่อภาระหน้าที่ของส่วนงานต่างๆได้ตามที่
ข้อ ๖ กำหนดไว้ และข้อ ๙ ให้ส่วนงานที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตบริหารวิชาการได้ในรูปแบบสาขาวิชา

หลักเกณฑ์ การรวมส่วนงานดำเนินการได้ในกรณีที่ (๑) คณะกรรมการประจำส่วนงาน (๒)
คณะกรรมการบริหาร (๓)สภามหาวิทยาลัยมีความเห็นว่าภารกิจมีความซ้ำซ้อนกันหรือเกี่ยวข้องกัน
ค่อนข้างมาก และถ้ารวมกันแล้วจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และทำให้ส่วนงานใหม่มี
ศักยภาพตามภารกิจหลักและการพึ่งตนเอง^๕

๓. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง
การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

หลักเกณฑ์การรวมส่วนงาน เพื่อให้ส่วนงานใหม่มีศักยภาพตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย
และพึ่งตนเองได้ โยมีหลักเกณฑ์ว่า (๑) มีเหตุผลความจำเป็นโดยแสดงให้เห็นว่าภารกิจมีความซ้ำซ้อนกันหรือ
เกี่ยวข้องกันค่อนข้างมากและถ้ารวมกันแล้วจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และทำให้ส่วนงาน

^๔ ยกเลิกความในข้อ ๒๐ วรรคสองของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่ง
หน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

^๕ ข้อ ๑๒ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

ใหม่มีศักยภาพตามภารกิจหลักและการพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้ เมื่อรวมส่วนงานแล้ว ส่วนงานใหม่ ต้องมีวัตถุประสงค์และความพร้อมตามหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งส่วนงาน^{๑๑}

ขั้นตอนการรวมส่วนงาน ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้มีคณะกรรมการพิจารณาการวิเคราะห์การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและวิเคราะห์ผลการศึกษารวมส่วนงาน พิจารณาระบบของส่วนงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านโครงสร้างจัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัยกำหนด เสนอไปตามลำดับ ดังนี้ (๑) เสนอกรรมการพิจารณาการวิเคราะห์ (๒) เสนอคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (๓) เสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

** (ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจร่างประกาศจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนใน (๓) นี้ โดยต้องตรวจร่างประกาศเพื่อเสนอนายกสภามหาวิทยาลัยลงนามในประกาศฯ)

๓) การยุบเลิกส่วนงานมีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ สรุปลสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

อำนาจในการยุบเลิกส่วนงาน มาตรา ๒๓ กำหนดให้สภาเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติการยุบเลิกส่วน โดยการเสนอจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๐

การประกาศ เมื่อยุบเลิกส่วนงานแล้วต้องจัดทำเป็นประกาศและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อสังเกต จะไม่ใช่ประกาศชื่อ “การยุบเลิกส่วนงาน” โดยจะใช้ชื่อเป็นแบบรูปของประกาศจัดตั้งส่วนงานแล้วใช้วิธีการยกเลิกความในข้อ...ของประกาศจัดตั้งส่วนงานเดิม

๒. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

๒.๑) ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

หลักเกณฑ์ การยุบเลิกส่วนงานดำเนินการได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีดังนี้ (๑) การกิจการดำเนินงานได้บรรลุผลเสร็จสิ้นตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่กำหนดไว้ในประกาศจัดตั้งแล้ว (๒) ดำเนินงานครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในประกาศจัดตั้ง (๓) ขอยุบเลิกเนื่องจากไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง หรือปฏิบัติการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง (๔) มีความซ้ำซ้อนในขอบเขตภารกิจกับส่วนงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ (๕) ผลการดำเนินงานขาดความคุ้มค่า หรือขาดประสิทธิภาพ หรือการบริหารงานต่อไปอาจเกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย^{๑๒}

^{๑๑} ข้อ ๘ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

^{๑๒} ข้อ ๑๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานและการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

๓. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

หลักเกณฑ์การยุบเลิกส่วนงาน การยุบเลิกส่วนงานดำเนินการได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือ หลายกรณีดังนี้ (๑) ภารกิจการดำเนินงานได้บรรลุผลเสร็จสิ้นตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่กำหนดไว้แล้ว (๒) ค่าเนื้องานครบระยะเวลาตามที่กำหนดแล้ว (๓) ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้ง หรือปฏิบัติการกิจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งมีความซ้ำซ้อนในขอบเขตภารกิจกับส่วนงานอื่นหรือส่วน งานที่จัดตั้งใหม่ (๔) ผลการดำเนินงานขาดความคุ้มค่า ขาดประสิทธิภาพ หากดำเนินการต่ออาจเกิดผล เสียหายอย่างร้ายแรงต่อการบริหารมหาวิทยาลัยหรือภาพลักษณ์มหาวิทยาลัย (๕) อื่นๆตามที่สภามหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบหรือกำหนด และเมื่อยุบเลิกแล้ว ต้องจัดทำรายงานประกอบการพิจารณา ดังต่อไปนี้ (๑) เหตุผลความจำเป็น (๒) รายงานสถานภาพด้านการเงิน (๓) รายงานสถานภาพด้านบุคลากร และการบริหารบุคลากร รายงานสถานภาพด้านกายภาพ ประกอบด้วยอาคารครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ (๔) รายงานอื่นๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด^{๑๓}

ขั้นตอนการยุบเลิกส่วนงาน ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้มีคณะกรรมการ พิจารณาการวิเคราะห์การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจพิจารณาและ วิเคราะห์ผลการศึกษารวมส่วนงาน พิจารณาระบบของส่วนงาน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภา มหาวิทยาลัยกำหนด และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านโครงสร้างจัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัย กำหนด เสนอไปตามลำดับ ดังนี้ (๑) เสนอกรรมการพิจารณาการวิเคราะห์ (๒) เสนอคณะกรรมการบริหาร เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (๓) เสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

**(ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจร่างประกาศจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนใน (๓) นี้ โดยต้องตรวจร่างประกาศเพื่อเสนอนายกสภามหาวิทยาลัยลงนามในประกาศ)

๒.๒ กฎหมายและขั้นตอนตามกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการแบ่งหน่วยงานกับหน่วยงานย่อยของส่วนงาน ภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

ในกระบวนการดำเนินการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานนั้น จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับนิยาม ความหมายและความแตกต่างของคำว่า “หน่วยงาน” และ “หน่วยงานย่อยของส่วนงาน” พร้อมกับทราบถึงความหมายและหลักเกณฑ์ว่า การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกมีความหมายและหลักเกณฑ์ อย่างไร จากการศึกษาค้นคว้ากฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ดังนี้

“หน่วยงาน” หมายความว่าหน่วยงานภายใต้ส่วนงาน^{๑๔} ซึ่งหมายถึง ๒) สถาบันวิจัย ๓) สถาบันภาษา ๔) สถาบันการสอน ๕) ศูนย์ ๖) หน่วยงานอื่นๆที่จัดตั้งขึ้นตามภารกิจเฉพาะหรือตาม

^{๑๓} ข้อ ๙ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน

^{๑๔} ข้อ ๔ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของ ส่วนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๖๐

ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ๓) กองบริหารงานคณะ ๔) หน่วยงานอื่นๆที่จัดตั้งขึ้นตามภารกิจเฉพาะหรือตามยุทธศาสตร์ของคณะหรือวิทยาลัย

“หน่วยงานย่อยของส่วนงาน” หมายความว่าหน่วยงานย่อยภายใต้หน่วยงานหรือส่วนงาน^{๑๕} ซึ่งหมายถึง งาน

๑) การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานนั้นมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ สรุปลักษณะสำคัญที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

มาตรา ๒๓ กำหนดให้สภาเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงาน โดยการเสนอจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๓๐

การประกาศ การจัดตั้งต้องจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

บททั่วไป กำหนดชื่อของหน่วยงานภายใต้ส่วนงาน สังกัดของหน่วยงานและภารกิจไว้ ดังนี้^{๑๖}

๑) กอง (Division) มีหน้าที่สนับสนุนภารกิจการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และเป็นหน่วยงานที่อาจอยู่ภายใต้สำนักงานอธิการบดี คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ก็ได้ (๒) สถาบันวิจัย (Research Institute) มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวิจัย เป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดีขึ้นตรงต่ออธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย (๓) สถาบันภาษา (Language Institute) มีหน้าที่สนับสนุนพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยในด้านการสอน การบริการวิชาการ และการพัฒนาทักษะทางด้านภาษา มีสถานะเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดี ขึ้นตรงต่ออธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย (๔) สถาบันการสอน (Teaching Institute) มีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกิจหลักโดยปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาพื้นฐานการศึกษาทั่วไป หรือการสอนวิชาอื่นที่เป็นพื้นฐาน มีสถานะเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดีขึ้นตรงต่ออธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย (๕) ศูนย์ (Center) มีหน้าที่ในการสนับสนุนการวิจัย การเรียนการสอน และบริการวิชาการ การบริหารเฉพาะด้านตามความเชี่ยวชาญ มีขอบข่ายของงานเฉพาะเรื่อง มีลักษณะการบริหารที่ใช้ทรัพยากรร่วมกันกับหน่วยงานหรือส่วนงาน ศูนย์อาจเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดี หรือส่วนงานอื่นๆ ได้ (๖) หน่วยงานอื่นๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามภารกิจเฉพาะหรือตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ทั้งทางด้านผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการหารายได้ เป็นหน่วยงานภายใต้สำนักอาจมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่มีความซ้ำซ้อนกับชื่อและ

^{๑๕} ข้อ ๔ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๖} ข้อ ๑ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๖๐

สถานะของส่วนงาน (๗) กองบริหารงาน คณะ วิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก (Office of Administration) มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจในการสนับสนุนการบริหารจัดการและประสานงานภายในส่วนงาน โดยเป็นหน่วยงาน ภายใต้คณะวิทยาลัย สถาบัน หรือสำนัก (๘) หน่วยงานอื่นๆที่จัดตั้งขึ้นตามภารกิจเฉพาะหรือตามยุทธศาสตร์ ของคณะหรือวิทยาลัย โดยปฏิบัติภารกิจส่งเสริมการจัดการศึกษา วิจัย บริการวิชาการของคณะ หรือวิทยาลัย หรืออาจสนับสนุนการหารายได้ของคณะ หรือวิทยาลัย การดำเนินงานมีการประสานงานและใช้ทรัพยากร ร่วมกับหน่วยงานอื่น และในการดำเนินงานของหน่วยงานนั้นสามารถแบ่งหน่วยงานย่อยภายใต้หน่วยงานได้ โดยตั้งเป็น “งาน” โดยกำหนดว่าการจะตั้งเป็นงานได้ต้องมีผู้ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า **สิบคน เว้นแต่มีความ จำเป็นยิ่งยวด**^{๑๗}

หลักเกณฑ์ การแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยให้นำหลักการและวัตถุประสงค์ของการ จัดตั้ง การรวมการยุบเลิกส่วนงานมาใช้โดยอนุโลม

อำนาจในการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก การแบ่งหน่วยงานกับหน่วยงานย่อยเป็นอำนาจ ของอธิการบดี เว้นแต่ในสำนักงานสภามหาวิทยาลัยต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกสภามหาวิทยาลัย

๓.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่ง หน่วยงานและหน่วยงานย่อย

หลักเกณฑ์ การแบ่งหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดีเป็นกอง โดยกำหนดให้มีกอง ๒ ประเภท ดังนี้ (๑) กองประเภทที่ ๑ มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยหรือสนับสนุนประสานการ บริหารจัดการกลางของมหาวิทยาลัยที่เชื่อมโยงการทำงานร่วมกันกับกองอื่นๆ ภายใต้สำนักงานอธิการบดีและ ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย (๒) กองประเภทที่ ๒ มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจสนับสนุนภารกิจเฉพาะด้านของ มหาวิทยาลัยที่ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน^{๑๘}

โดยมีหลักเกณฑ์การแบ่งดังนี้ (๑) เป้าหมายหลักเพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละกองสามารถ สนับสนุนมหาวิทยาลัย และการบริหารของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว คุ่มค่า เชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน และมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (๒) จัดกลุ่มภาระงานที่มีลักษณะเดียวกันหรือ ใกล้เคียงกันให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ไม่แบ่งย่อยมากเกินไปแต่ให้ครอบคลุมภาระงานทั้งหมดของกอง (๓) กอง ประเภทที่ ๑ ตามข้อ ๖ (๑) ให้แบ่งงานตามภารกิจหลัก ให้ได้อย่างน้อย ๒ งาน กองขนาดใหญ่สามารถที่จะ เพิ่มงานขึ้นมาได้ แต่ต้องไม่เกิน ๕ งาน (๔) กองประเภทที่ ๒ ตามข้อ ๖ (๒) อาจแบ่งงานได้เป็นหนึ่งงาน หรือ อาจไม่แบ่งงานก็ได้ (๕) ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น มีบุคลากรไม่ถึง ๑๐ คน อาจแบ่งเป็นงานได้ โดยความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย (๖) การตั้งชื่องานเป็นไปตามที่กองกำหนด ต้องสื่อถึงขอบเขตของ ภาระงาน^{๑๙}

^{๑๗} ข้อ ๘ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วน งานมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๖๐

^{๑๘} ข้อ ๖ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อย

^{๑๙} ข้อ ๗ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อย

การแบ่งหน่วยงานย่อยภายใต้สถาบันวิจัย สถาบันภาษา สถาบันการสอน ศูนย์ และหน่วยงาน อื่นๆที่จัดตั้งขึ้นตามภารกิจและยุทธศาสตร์ ภายใต้สำนักงานอธิการบดี สำนักงานสภามหาวิทยาลัย ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๗ (๑)(๒) โดยอนุโลม

การแบ่งหน่วยงานย่อยของกองบริหารงานวิทยาลัย กองบริหารงานสถาบัน กองบริหารงาน สำนัก และสำนักงานวิทยาเขตหนองคาย ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๑๓ (๑) (๒) โดยอนุโลม

ให้แบ่งหน่วยงานภายใต้คณะเป็นกองบริหารงานคณะ และสามารถแบ่งงานได้ไม่เกิน ๕ งาน หรือไม่จำเป็นต้องแบ่งงานก็ได้ กรณีคณะขนาดใหญ่สามารถเพิ่มงานได้แต่ต้องไม่เกิน ๑๐ งาน เว้นแต่คณะ แพทยศาสตร์อาจแบ่งได้มากกว่า ๑๐ งาน โดยการแบ่งงานที่มากกว่า ๕ งานต้องเสนอกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัยและขอความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย การตั้งชื่องานให้เป็นไปตามที่คณะกำหนด^{๒๐}

ขั้นตอนการแบ่งงาน ต้องวิเคราะห์ขอบเขตของงาน จัดทำหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์เป้าหมายของการแบ่งงาน และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำส่วนงาน แล้วเสนอ เรื่องมายังสำนักงานอธิการบดีจัดทำสรุปข้อมูลเบื้องต้น แล้วนำเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อ อนุมัติ จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย พร้อมเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ *(ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจ ยกร่างประกาศจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนใน (๓) นี้ โดยต้องตรวจร่างประกาศเพื่อเสนออธิการบดีลงนาม ในประกาศฯ)

๒.๓ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานการแบ่ง หน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

การตรวจร่างกฎหมายหมายความว่าอย่างไร ศาสตราจารย์ ดร. เสริม วินิจฉัยกุล ได้กล่าวถึง "การทำกฎหมาย" ไว้ ซึ่งเข้าใจว่ามุ่งหมายความถึง "การยกร่างกฎหมาย" นั่นเอง โดยได้แสดง ข้อคิดเห็นไว้ว่า "การทำกฎหมายจะเรียกว่าเป็นศิลปะอย่างหนึ่งก็ได้เพราะการทำกฎหมายให้ดีไม่ใช่ของง่าย มี ผู้เข้าใจไปว่า การทำกฎหมายนั้นผู้ออกกฎหมายจะบัญญัติสิ่งใด ๆ ก็ได้สุดแล้วแต่ว่าจะต้องการความเข้าใจ เช่นนี้เป็นความเข้าใจที่แคบเกินไป เพราะเหตุว่า การทำกฎหมายนั้นผู้ทำไม่อาจวางบทบัญญัติต่าง ๆ ได้ตาม อำเภอใจ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หลายประการเพื่อให้กฎหมายนั้นเหมาะสม เป็นธรรมแก่สังคม และเป็น ประโยชน์แก่การปกครองประเทศ"^{๒๑}

ผู้เขียนได้ศึกษาคู่มือแบบการร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็น หน่วยงานหลักด้านการยกร่างกฎหมายของประเทศ พบว่า คู่มือแบบการร่างกฎหมายได้อธิบายถึงหลักพื้นฐาน ในการร่างกฎหมาย ซึ่งผู้ตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานการแบ่งหน่วยงาน

^{๒๐} ข้อ ๑๓ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อย

^{๒๑} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, "คู่มือแบบการร่างกฎหมาย", ๒๕๕๑, หน้า ๑๘

หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ จะต้องควรรู้เบื้องต้นและนำไปปฏิบัติเมื่อจะต้องยกร่างกฎหมายเพื่อใช้บังคับในเรื่องใดๆนั้น ดังนี้

- (๑) ศึกษาหลักการของเรื่องที่จะต้องตรากฎหมายบังคับใช้
- (๒) ศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะต้องตรากฎหมายใช้บังคับ
- (๓) กำหนดโครงสร้างและรูปแบบ
- (๔) พิจารณากำหนดโครงสร้างทั้งหมด เนื้อหาสาระและกลไกทางกฎหมายที่จะนำมา

กำหนดในกฎหมาย

- (๕) ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายในลักษณะเดียวกันที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานั้น
- (๖) ถ้อยคำที่ใช้ในกฎหมายต้องมีความชัดเจนและเป็นภาษาที่เข้าใจได้ง่าย โดยถูกต้องตาม

หลักภาษาไทยด้วย

นอกจากนี้ ในโครงสร้างของกฎหมาย การกำหนดรายละเอียดบางเรื่องถือได้ว่าเป็นเรื่องพื้นฐานที่กฎหมายทุกฉบับจะต้องบัญญัติไว้ ดังนั้น โดยทั่วไปแบบของกฎหมายจึงอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท (๑) แบบกฎหมายที่แน่นอนตายตัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบกฎหมายในเรื่องที่กฎหมายทุกฉบับจะต้องมี เช่น ชื่อกฎหมาย บทอาศัยอำนาจ วันใช้บังคับ เป็นต้น (๒) แบบกฎหมายที่เลือกใช้ตามความเหมาะสม^{๒๒}

^{๒๒} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “คู่มือแบบการร่างกฎหมาย”, ๒๕๕๑, หน้า ๒๕

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ เรื่องดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงานการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและ และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคใน การดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินการตรวจร่างประกาศ มีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการ ดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

๓.๑ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาในเป็นการศึกษาด้วยเอกสาร (Documentary Research) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประกาศการจัดตั้งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้เคยมีการประกาศใช้บังคับ และ กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ คู่มือการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประกาศการจัดตั้งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้เคยมีการประกาศใช้บังคับ และ กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ คู่มือการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๓ การรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประกาศการจัดตั้งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้เคยมีการประกาศใช้บังคับ และ กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาสรุปและวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นถึงแนวทางในดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ และสรุปผลพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติต่อไป

วิธีการนำเสนอผลการศึกษา งานวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๕ บท ดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

บทที่ ๒ นำเสนอแนวคิด กฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้องนำมาอธิบายเพื่อเป็นหลักการ โดยรวมของ เรื่องที่ทำการศึกษา เช่น กฎหมายเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน

การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ คู่มือการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา และการวิเคราะห์ ข้อมูล

บทที่ ๔ เป็นการนำเสนอผลของการศึกษาข้อมูล ที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารมานำเสนอ และประมวลผล เข้าด้วยกัน โดยวิเคราะห์ให้เห็นแนวทางการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก ส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

บทที่ ๕ สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

บทที่ ๔

ผลการศึกษาวិเคราะห์

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อแนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตาม พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ จากการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ผลการศึกษาข้อมูล

๔.๑.๑ ออกกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานใน มหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

๑. ข้อบังคับจำนวน ๓ ฉบับ

๑.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๙

๑.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๖๐

๑.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วย การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๓

๒.ประกาศจำนวน ๒ ฉบับ

๒.๑ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน

๒.๒ ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖๐) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่ง หน่วยงาน และหน่วยงานย่อย

๔.๑.๒ ออกประกาศจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยจำนวน ๖ ฉบับ ดังนี้

๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๗๖๔/๒๕๕๘) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙

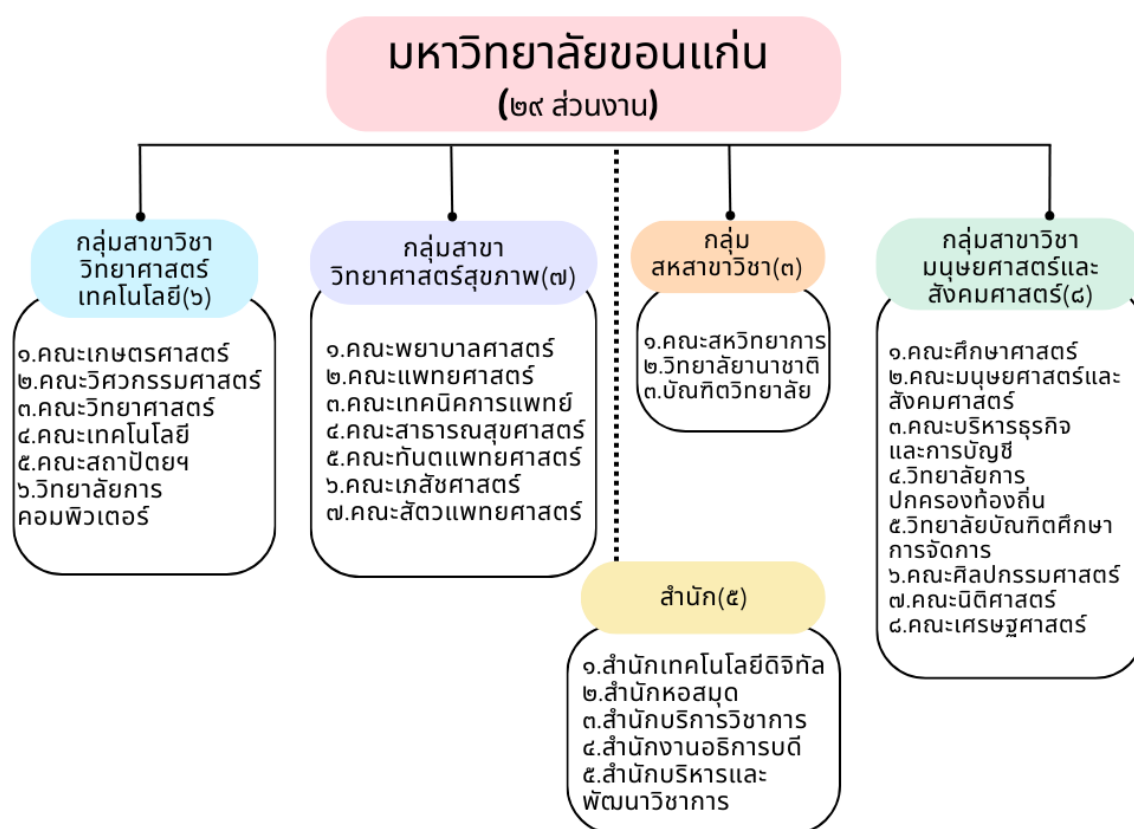
๓. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๓๓/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๙

๔. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๔๑/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๓

๕. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๖๓๕/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๖๓

๖. ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๖๓๕/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๔

๔.๑.๓ แบ่งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นออกเป็น ๒๙ ส่วนงาน ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ แสดงการแบ่งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ที่มา : เว็บไซต์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**๔.๑.๔ ส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ออกประกาศแบ่งหน่วยงานภายในเสร็จ
สิ้นครบทุกส่วนงานแล้วและมีประกาศที่ยังใช้บังคับอยู่จำนวน ๓๑ ประกาศ ดังนี้**

<p>คณะเกษตรศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๕๕๖/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเกษตรศาสตร์</p> <p>๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเกษตรศาสตร์</p>
<p>คณะวิศวกรรมศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๐๒๓/๒๕๖๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๖</p> <p>๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๙๘๓/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์</p>
<p>คณะวิทยาศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๖๔๗/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์</p>
<p>คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๓๖๐/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์</p>
<p>วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๙๗๙/๒๕๖๕) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในวิทยาลัยการคอมพิวเตอร์</p> <p>๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๖๗/๒๕๖๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในวิทยาลัยการคอมพิวเตอร์</p>
<p>คณะพยาบาลศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๒๗๖/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะพยาบาลศาสตร์</p>
<p>คณะแพทยศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๘๓๘/๒๕๖๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะแพทยศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๖</p>
<p>คณะเทคนิคการแพทย์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๒๗๗/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเทคนิคการแพทย์</p> <p>๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๔๑/๒๕๖๒) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเทคนิคการแพทย์</p>
<p>คณะสาธารณสุขศาสตร์</p> <p>๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๓๐/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะสาธารณสุขศาสตร์</p>

๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๐๘๑/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายใน คณะสาธารณสุขศาสตร์
คณะทันตแพทยศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๒๗๘/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายใน คณะทันตแพทยศาสตร์
คณะเภสัชศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๖๔๘/๒๕๖๒) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเภสัชศาสตร์
คณะสัตวแพทยศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘/๒๕๖๔) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะสัตวแพทยศาสตร์ (ฉบับที่ ๒)
คณะศึกษาศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๒๔/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะศึกษาศาสตร์ ๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๘๔๐/๒๕๖๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะศึกษาศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๖
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๒๖๔/๒๕๖๔) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี ๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๒๕๒/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะบริหารธุรกิจ และการบัญชี
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๖๕๒/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในวิทยาลัยการปกครอง ท้องถิ่น
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๓๓๘/๒๕๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในวิทยาลัยบัณฑิตศึกษา กิจการ
คณะศิลปกรรมศาสตร์ ๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๔๖๐/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะศิลปกรรมศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ ๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๙๑/๒๕๖๖) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะนิติศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ ๓.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๒๕๗/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะเศรษฐศาสตร์

คณะสหวิทยาการ
๓.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๓๖๕/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในคณะสหวิทยาการ
วิทยาลัยนานาชาติ
๔.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๐๘๒/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในวิทยาลัยนานาชาติ
บัณฑิตวิทยาลัย
๕.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๘๒/๒๕๖๒) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในบัณฑิตวิทยาลัย
สำนักเทคโนโลยีดิจิทัล
๖.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๔๘๔/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักเทคโนโลยีดิจิทัล
สำนักหอสมุด
๗.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๓๖๑ /๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักหอสมุด
สำนักบริการวิชาการ
๘.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๕๔/๒๕๖๕) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักบริการวิชาการ
สำนักงานอธิการบดี
๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๕๘/๒๕๖๒) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานของสำนักงานอธิการบดี ๒.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๒๐/๒๕๖๒) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานย่อยของหน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี พ.ศ.๒๕๖๒
สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๕๕๗/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
สำนักบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย
๑.ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๗๓๖/๒๕๖๑) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายในสำนักบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่มา : เว็บไซต์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการศึกษาพบว่า การตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ มีประเด็นปัญหาและอุปสรรคดังนี้

๑. มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีหลายฉบับ ทั้งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข้อบังคับ และประกาศ โดยที่สามารถรวมไว้เป็นฉบับเดียวกันได้ เช่น สามารถรวมประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓๑๑/๒๕๖๑) เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก ส่วนงาน และประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒๓๘๘/๒๕๖๐) เรื่อง หลักเกณฑ์การแบ่งหน่วยงาน และหน่วยงานย่อย เข้าไว้ด้วยกันได้ เพื่อความสะดวก ไม่สับสน ไม่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

๒. การตรวจร่างประกาศจัดตั้ง การรวม การยุบ เลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ พบว่าในการตรวจร่างประกาศ ฯ ไม่มีแนวทางที่กำหนดไว้ชัดเจนเป็นที่แน่นอนว่า ในประกาศฯจะต้องตรวจสอบในประเด็นใดและไม่มีข้อกำหนดแบบรูปไปอย่างชัดเจน ผู้ตรวจร่างประกาศฯ จึงต้องอาศัยการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม ความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวในการตรวจร่างประกาศฯ เช่น คู่มือแบบการร่างกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเป็นรูปแบบของประกาศตัวอย่างและตัวอย่างการใช้ถ้อยคำอันอาจนำไปสู่ความแตกต่าง และคนละมาตรฐานคนละแบบรูปในการตรวจร่างประกาศฯ และอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริหารได้อย่างรวดเร็ว

๓. นอกจากนี้ยังประเด็นปัญหาว่า การออกประกาศการจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และการออกประกาศการแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยภายในส่วนงานยังมีความลักลั่นกัน ดังนี้

ในการออกประกาศโดยเมื่อมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ในส่วนงาน หรือมีการยุบเลิกหน่วยงานในส่วนงานมหาวิทยาลัยจะดำเนินการออกประกาศจัดตั้งหน่วยงานนั้น หรือประกาศยุบเลิกหน่วยงานนั้น ยกตัวอย่างเช่น

คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้มีการแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์ โดยมี (๑) ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๖๓) เรื่อง การแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยภายในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ต่อมาเมื่อยุบเลิกศูนย์วิจัยร่วมเฉพาะทางด้านส่วนประกอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ จึงได้ออก (๒) ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๔๒๙/๒๕๕๖๐) เรื่อง ยุบเลิกศูนย์วิจัยร่วมเฉพาะทางด้านส่วนประกอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ วิศวกรรมศาสตร์ และต่อมามีการจัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ วิสาหกิจ จึงได้ออก (๓) ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๙๘๑/๒๕๖๓) เรื่อง จัดตั้งศูนย์แห่งความเป็นเลิศ วิสาหกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และในทุกครั้งที่ออกประกาศจัดตั้งหรือยุบเลิกหน่วยงาน ก็จะต้องดำเนินการไปแก้ไขประกาศการแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยภายในคณะอีกครั้งหนึ่ง อันเป็นการก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นแนวทางเดียวกันกับประกาศแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ทั้งนี้ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับการออกประกาศแบ่งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น แม้ต่อมาภายหลังจะได้มีการจัดตั้งส่วนงานขึ้นใหม่ หรือมีการยุบเลิกส่วนงาน หรือมีการรวมส่วนงาน ก็จะออกประกาศโดยใช้ชื่อประกาศ เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เช่นเดิม ดังนี้

ประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๗๖๔/๒๕๕๘) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

ต่อมาได้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนงานจาก “คณะสหวิทยาการ” เป็น “คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี” จึงได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๙/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙

และต่อมาได้มีการยุบเลิก “สถาบันวิจัยและพัฒนา” จึงได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๑๐๓๓/๒๕๕๙) เรื่อง การจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๙

บทที่ ๕

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยขอนแก่นเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ ได้ดำเนินการ ออกกฎหมาย เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานใน มหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๕ ฉบับ และ ออกประกาศจัดตั้งส่วนงานของมหาวิทยาลัยจำนวน ๖ ฉบับ พร้อมกับแบ่งส่วนงานภายใน มหาวิทยาลัยขอนแก่นออกเป็น ๒๙ ส่วนงาน โดยส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ออกประกาศแบ่ง หน่วยงานภายในเสร็จสิ้นครบทุกส่วนงานแล้วและมีประกาศที่ยังใช้บังคับอยู่จำนวน ๓๑ ประกาศ โดยเมื่อได้ ศึกษารายละเอียดในการตรวจร่างประกาศฯพบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่มีคู่มือแนวทางการตรวจร่าง ประกาศการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ ทั้งที่การดำเนินการดังกล่าว เป็นเรื่องสำคัญในการจัดโครงสร้างองค์กรให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่ รวดเร็วในโลกยุคปัจจุบันนี้ โดยจากการศึกษาพบปัญหาดังนี้ ๑. มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีหลายฉบับ ทั้งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น ข้อบังคับ และประกาศ โดยที่สามารถรวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน ๒. การตรวจร่างประกาศจัดตั้ง การรวม การยุบ เลิกส่วนงาน การแบ่งหน่วยงาน หน่วยงานย่อยของส่วนงาน ในมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘ พบว่าในการตรวจร่าง ประกาศ ฯ ไม่มีแนวทางที่กำหนดไว้ชัดเจน ๓.นอกจากนี้ยังประเด็นปัญหาว่า การออกประกาศการจัดตั้ง ส่วนงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และการออกประกาศการแบ่งหน่วยงานและหน่วยงานย่อยภายในส่วนงาน ยังมีความลักลั่นไม่เป็นแนวทางเดียวกัน

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ เสนอให้มีการจัดทำคู่มือเทคนิคการตรวจร่างประกาศการจัดตั้ง ส่วนงานของ มหาวิทยาลัยขอนแก่นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.๒๕๕๘

๕.๒ เสนอให้เพิ่มพูนความรู้และศักยภาพให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจร่างประกาศฯ

บรรณานุกรม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (๒๕๕๑). คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางจินท์จุฑาดา ธรรมรังรอง
การศึกษา พ.ศ.๒๕๔๕ ปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
การทำงาน พ.ศ.๒๕๕๐ ปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ กองกฎหมาย
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ติดต่อ jinjch@kku.ac.th